

РЕЦЕНЗИЈА УЏБЕНИКА
ФРАГМЕНТИ О МЕТОДИЦИ НАСТАВЕ СРПСКОГ КАО СТРАНОГ ЈЕЗИКА
НАКОН II СВЕТСКОГ РАТА
ДОЦ. ДР АЛЕКСАНДРА НОВАКОВИЋА

Методика наставе српског као страног језика има дугу генезу, о којој се изузетно мало зна, те се често о њој говори као о релативно младој дисциплини без конкретних временских одредница. Уџбеник доц. др Александра Новаковића *Фрагменти о методици наставе српског као страног језика након Другог светског рата*, пружа детаљан увид у историјски развитак методике наставе српског као страног језика и за сада је једина таква публикација овог обима. Аутор објашњава како су научници, истраживачи и наставници практичари стихијски, али узлазном путањом кренули ка организованом приступу овој дисциплини.

Мотив којим је иницирано истраживање, колегу аутора чини врсним истраживачем спремног да критику сагледа као добронамерну, увиди значај теме и евентуалне пропусте детаљније истражи и презентује.

Уџбеник је изузетно добро конципиран, прегледан и доследно организован у тринаест лекција. Претходи им предговор, а прате их закључна разматрања, регистар појмова, индекс аутора и изводи из рецензија. Обухвата следеће теме: 1. *О важности сагледавања историјског развитка (методике) наставе српског као страног језика*; 2. *Место и значај Института за стране језике у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 3. *Место и значај уџбеника Почетни течај српскохрватског језика у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 4. *Место и значај уџбеника Српскохрватски језик 1: почетни течај за странце у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 5. *Место и значај уџбеника Средњи течај српскохрватског језика у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 6. *Место и значај уџбеника Српскохрватски језик 2: средњи течај за странце у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 7. *Место и значај зборника радова са два округла стола у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 8. *Место и значај радничких и народних универзитета у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 9. *Место и значај Међународног славистичког центра у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 10. *Место и значај зборника Међународни састанак слависта у Вукове дане у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 11. *Место и значај уџбеника Српски језик за странце проф. Боже Ћорића у развоју (методике) наставе српског као страног језика*; 12. *Место и значај научног рада професора Милорада Дешића у развоју (методике) наставе српског као страног језика* и 13. *Континуитет у истраживањима (методике) наставе српског као страног језика*.

Посебно бих похвалила додатак “Питања, задаци и радни налози за практичан рад студената” и истакла “Задатак за израду пројекта” као веома интересантан, а пре свега сврсисходан додаток теоријским разматрањима. Тиме се овај уџбеник, осим пружања свих неопходних теоријских знања, приближава некој врсти приручника за индивидуални или групни истраживачки рад студената. Униформност наслова и систематичан приказ пружа добру основу и олакшава читаоцу праћење хронологије. Ипак, задаци за израду пројекта уз уџбенике (од треће до шесте лекције) би можда могли бити мало разноврснији

како би заиста мотивисали студенте на истраживање. Предлажем да се, уколико аутор свуда остави исти истраживачки задатак, појединим поглављима дода још неки додатни не би ли био инспиративнији студентима.

Овакво истраживање било је неопходно у србистичкој литератури како би се сагледао развитак методике наставе српског као страног језика, као и економске, политичке и друштвене прилике које су имале доминантну улогу у конституисању и развоју. Бројност и разноврсност библиографских података омогућавају студентима и истраживачима да се додатно упознају са изворима и лакше усмере своја даља истраживања. Осим тога библиографски подаци о радовима аутора овог уџбеника указују на континуитет проучавања и зрелост аутора.

За потребе писања овог уџбеника аутор је морао да се суретне и ближе упозна са огромним бројем тешко доступних публикација. Сматрам да је изузетно тежак посао проналажења, а посебно класификације и анализе урадио предано, доследно и надасве квалитетно, а резултате изложио јасно, примереним научним стилем, а ипак лаким за разумевање и потпуно прилагођеним циљној групи. Као појединац који у овом тренутку, вроватно, располаже највећим бројем радова и зборника, сматрам да би било сврсисходно да уз закључак аутор дода још један параграф о томе шта је од отворених питања успешно решено, шта је остало без адекватног одговора и у ком смеру верује да ће се ова научна и наставна област даље развијати.

Упућујем све честитке аутору на одлично реализованом задатку и као један од истраживача и предавача српског као страног језика, изражавам захвалност што је једна оваква публикација угледала светло дана! Као неко ко се бави овом облашћу, из уџбеника који је преда мном могла сам сазнати много нових, корисних и интересантних информација. Стога, уџбеник топло препоручујем за објављивање, јер верујем да ће млађе колеге које тек развијају љубав према овој дисциплини имати много тога да науче и да ће им овај уџбеник, а и бројне публикације на које се аутор позива у списку литературе умногоме олакшати прве научне и наставне кораке.

Наташа Спасић

У Крагујевцу, 23. маја 2024. године

(Др Наташа Спасић, научни сарадник
Центра за научноистраживачки рад
Филолошко-уметничког факултета
Универзитета у Крагујевцу)